

- включення до навчально-виховного процесу нових інтегрованих курсів та дисциплін, що своїм змістом сприятимуть вихованню національної самосвідомості, духовності і гуманістичної культури молодших школярів;
- надання переваги у структурі моральної орієнтації особистості формуванню гуманних рис її характеру;
- створення діяльного гуманістичного середовища в школі і сім'ї;
- гуманізацію відносин між педагогами і вихованцями, створення необхідних умов для вільного й повноцінного розвитку кожної особистості тощо.

Вирішення запропонованих проблем сприятиме посиленню гуманістичної орієнтації учнів початкових класів.

О.М. Драшко

Реалізація гуманістичного виховання на урках обслуговуючої праці

Державна національна програма "Світа" визначає три основних шляхи реформування змісту загальноосвітньої підготовки: гуманітарна освіта, природничо-математична освіта та трудова підготовка.

Трудова підготовка є складовою загальної освіти і розглядається як одне з глобальних завдань школи.

Створення нової освіти в Україні передбачає зміну як концептуальних положень трудової підготовки, так і основ організації. Освіта має відповідати вимогам життя, запитам особистості, світовим досягненням людства.

Праця завжди була і залишається основою життєдіяльності людей, неодмінною умовою розкриття їхнього творчого потенціалу.

Підготовка до праці має здійснюватись в школі як система, яка охоплює такі елементи: предмети з основ наук, трудове навчання, продуктивну працю.

Таким чином, трудова підготовка є загальношкільним завданням у здійсненні якого повинні брати участь всі, хто спілкується із школярами у навчально-виховному процесі.

В сучасній школі трудова підготовка має спрямуватися на роботу в ринкових умовах, повинна бути широко диференційованою, забезпечувати формування творчої особистості, якнайповніше розвивати її нахили і здібності. Важливу роль в цьому повинні відігравати навчальні заклади, діяльність яких покликана розширити підготовку вчителів обслуговуючої праці та трудового навчання.

Предмет "Трудове навчання" є обов'язковим компонентом змісту шкільної освіти. Ядро змісту трудового навчання складують відомості з основ техніки, технології, економіки і організації сучасного виробництва, відповідні їм уміння і навички, на основі яких забезпечується підготовка учнів до трудового життя. Реформування змісту трудового навчання відображається насамперед: в посиленні його творчого спрямування, вивченні основ ринкової економіки, дизайну, народних промислів та ремесел, врахуванні індивідуальних особливостей учнів, місцевих умов роботи.

Досвід роботи показує, що доцільно залучати учнів до розв'язання всіх типів задач одночасно. Причому, вказані задачі можуть дуже різнитися за складністю. Це дає можливість підібрати посилене завдання для кожного учня з урахуванням його віку та здібностей.

Приступаючи до нового виробу, вчитель починає з його конструювання та розробки технології. Участь учнів у цій роботі визначається їх підготовленістю. Поступово завдання ускладнюється і доходить до самостійної розробки конструкції виробу та технології його виготовлення.

Працюючи з тканиною, вони закріплюють та вдосконалюють уміння та навички розкроювання тканин, виконання швів, "строчки", "петельний", "наметувальний". Розширюють знання про нитки, текстильні волокна, їх походження та властивості. Йде тісний зв'язок таких предметів, як: матеріалознавство, конструювання і моделювання одягу, технологія швейного виробництва.

Технічній творчості, таким чином, приділяється велика увага, де учні з задоволенням виконують різні види аплікації: з тканини, ниток, природного матеріалу.

Така робота сприяє розвитку в них образного мислення, художнього смаку, розвиває фантазію, творчу уяву, виховує естетичний смак, охайність і точність у роботі.

Одна з основних задач гуманізації шкільної освіти вимагає від вчителя реалізації у учнів індивідуальних творчих здібностей, оволодіння ними системою теоретичних знань та практичних умінь та навичок.

Тому вихідним пунктом побудови змісту планів та програм навчальних предметів стали вимоги до практичної підготовки вчителя праці і прикладної творчості, який повинен вміти:

- формувати мету трудового і художньо-естетичного навчання та виховання учнів відповідно до їх вікових та індивідуальних особливостей;

В формувати у школярів відповідні художньо-трудові знання, уміння та навички, художньо-творчі здібності, любов до народних традицій і національної культури.

Таким чином, враховуючи вимоги щодо складання планів та програм створюються умови для вдосконалення освіти, без якої сьогодні неможливі повноцінна теоретична та практична підготовка молоді до праці, а також гармонійний розвиток фізичних і розумових здібностей, пізнавальних і моральних якостей особистості.

І.П.Проскурава

Формування духовності молодших школярів засобами спецкурсів

Ідея формування й розвитку особистості трактується як процес становлення людини - однієї, яка поєднує в собі риси національного, загальнолюдського, суспільно-значущого та індивідуально-неповторного. Завдяки цьому, кожна людина реалізує своє природне право бути оригінальною, неординарною індивідуальністю, бути самим собою, мати свій особистий вияв.

Система гуманітарної освіти в початковій школі покликана виявити і розвинути творчий, духовний потенціал кожної дитини, що сприятиме підвищенню у майбутньому інтелектуального та культурного рівня нації.

Саме на реалізацію цих завдань направлені спецкурси, які забезпечують знання рідної мови, літератури, історії рідного народу, його традицій, звичаїв, ідеалів, усної народної творчості.

Гуманітарне виховання особистості взагалі починається із звернення уваги, шанобливого ставлення до слова. Тому ми вважали необхідним внаслідок до програми нашої початкової школи спецкурсів "Мистецтво слова" і "Культура мовлення".

Думка і слово на уроках з спецкурсу "Мистецтво слова" зливаються в органічній єдності, яка реалізується у формі дитячої творчості, зокрема у казці. Казка - благодатне джерело виховання, яке нічим не можна замінити. Немає дитини, яка, бравши красою поетичного слова не створила б власного образу. Діти вчать ся складати казки. Фантазія, гра, казка - животворне джерело дитячого мислення, благородних почуттів і прагнень. Через казкові образи у свідомість дітей входить слово з його найтоншими відтінками; воно стає сферою духовного життя дитини, засобом висловлення думок і почуттів.